

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 cèntims de pesseta per tot Espanya

Fora d'Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga, BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba, Puerto-Rico y Estranger, 2'50.

PANORAMA ESPANYOL

LAS NACIONS EXTRANJERAS:—¡Bé, noys, bé! Aixó va posantse á punt... de carmetlo.

RECORT

Ahir va fer quatre anys que Don Ignocent López Bernagosi abandoná aquest mon de lluytas y miserias. LA CAMPANA va perdre aquell día son valent fundador; la societat, un modelo d' homes laboriosos; nosalt es, lo que valia més que tot aixó, un guía ple d' experiència y un amich verdader.

En mitj del trágol de la vida, lo que 'ns alenta y fortifica 'l nostre esperit es que si 'l lluytador infatigable y company carinyós va abandonarnos, ens deixá la clara llum dels seus consells y l' impuls poderós del seu exemple.

Conservar aquest llegat y honrar la memoria del qui va férnosel es un deber sagrat y la satisfacció més gran de la nostra ánima.

LA REDACCIÓ.

EN PARAISO A TARRASSA

Impresions de un meeting

AS Cámaras de Comers aprofitan la treva parlamentaria pera fer sentir las aspiracions de qu' están animadas. A l' Assamblea de Zaragoza varen formularlas, y fa pochos días á Huesca y diumenje passat á Tarrassa las han anadas recalcant. Lo Sr. Paraiso ha promés donar en breu á Granada l' última nota.

Val la pena de conèixer al Sr. Paraiso. Es un home encare jove, begut de gallas, secardi, nerviós y en apariència de molta fibra. Una gran mota de cabells negres esburifats y una barba també negríssima caracterisan son rostre de faccions afiladas. Sobre son nas prim y fi cavalcen uns lentes d' or.

Fill de Aragó posseheix, á lo que sembla, las qualitats propias de aquella rassa viril y entossudida en los seus empenyos. Ell á lo menos li fa honor capitanejant, á expensas de la seva salut y dels seus interessos un moviment de opinió que ben conduhit pot arribar á produhir resultats de molta trascendencia.

A Zaragoza fabrica miralls, y al davant de la Comissió executiva de las Cambras de Comers, procura ser espill d' honrada abnegació y de desinteressat altruisme. Quan parla 's fa escoltar ab gust y no certament perque tinga 'l dó de l' eloqüencia, sino perque té y sab comunicar lo calor de la convicció. En párrafos curts y acerats diu tot lo que vol y 's deixa entendre molt bé. Y á cada punt te bonas sortidas de un humorisme genuinament aragonés.

A son costat, á lo menos en lo meeting tarrassench, va tenirhi, á part de la gent de casa nostra, com lo senyor Cadavall, president de la Cámara de Tarrassa, com lo Sr. Sala, diputat á Corts per aquell districte y com lo Sr. Russinyol, President del Foment del tra-

ball nacional, alguns altres representants de Cámaras forasteras, com lo Sr. Alba, advocat é industrial de Valladolid, orador dotat de paraula fluida y abundant; com lo Sr. Castro, president del Ateneo mercantil de Valencia, que se sembla bastant al actor Thuillier, quan descapdella sos llarchs y redundants discursos; al Sr. Sol, de la Cámara de Lleyda que parla ab més energia que correcció, y algún altre.

En lo meeting de Tarrassa tots ells varen dir cosas molt bonas, no per sapigudas menos dignas de ser repetidas sempre.

Que tenim uns governs incorretjibles, que després de havernos portat á la ruína y á la vergonya pretenen continuar desadministrant, carregant sobre 'l país contribuyent los efectos de sos despilfarros; que son uns governs sense esmena, com ho revelan l' empenyo ab que sostenen son monstruós projecte de presupuestos; que 'l país no pot ab tanta càrrega, y qu' es necessari emprendre un régime d' economías, d' ordre administratiu, de justicia recta y de foment de la riqueza pública... Tot aixó ho diuhen y ho repeteixen las Cámaras de Comers, y tot aixó está verdaderament en la conciencia del país.

Pero tant las Cámaras com el país ja han tingut temps me sembla pera persuadirse de que totas las sevas justas reclamacions dirigidas al govern equivalen á matxacar en ferro fret. Lo govern no hi sent de l' orella de las economías y del desordre administratiu, per mes que tothom cridi. Avants se deixarà esmicolar, que reduhirse á la rahó. Está mal acostumat y no 's resigna, ni 's resignará may á prescindir dels seus desgabells. Per física que vegi á la vaca, quan no pugarrancarli la llet, li arrancarà la sanch.

Aixís, durant l' istiu, periodo que devia dedicar á una escrupulosa revisió del pressupost, en consonancia ab las aspiracions públicas, cada ministre se 'n ha anat á xalarse en lo seu corresponent balneari... y qui tinga mals-de-cap que se 'ls passi, que un día de vida es vida, y qui día passa, any empeny.

Las Cámaras de Comers se troban encare en lo periodo del regateig.

Lo Sr. Paraiso, á Tarrassa, com si volgués carregarse de rahó, va exposar á grans rasgos un plan de las economías que, sense detriment dels serveys del Estat, podrian de moment introduhirse en cada un dels principals capítuls del pressupost. De 100 á 120 milions d' estalvis son de moment factibles, á ben poca costa. Qui pagaría la festa, en tot cas, serían alguns milers de ganduls acostumats á viure de la sopa boba del pressupost.

Pero no es fácil que 'l govern s' avingui á fer lo sacrifici de un sol dels seus paniaguats. No es fácil que s' abrassi á la taula de salvació que li tiran las Cámaras de Comers. Aixís ho donan á compendre 'ls sarcasmes de 'n Silvela apenas s' ha fet càrrech de las proposicions de 'n Paraiso.

Y llavors ¿qué? Las Cámaras de Comers que fins ara s' entretenen per la superficie de un problema purament económic, haurán de resignarse á un venciment indecorós, si no 's llansan resoltas al fondo de la qüestió, en lo qual hi palpita un problema polítich de la major importancia.

Si 's fan càrrech de que la restauració, fatalment entregada avants y ara á dos pandillas de vividors asquerosos, no té homes que pugan realisar lo programa regenerador qu' ellas patrocinan, ni té tampoch la salut prou robusta pera cambiar d' ambient, no tindrán las Cámaras mes remey que atacar de soca á arrel l' actual organizació del Estat, pesi á qui pesi y costi lo que costi. Son comerciants y haurán de compendre la necessitat de manejar l' escombra y deixar ben neta y orejada la botiga.

O aixó ó plegar.

Difícil es avuy penetrar l' alcans de sos ulteriors propósitos. En Paraiso ha dit á Tarrassa, que á Granada donaría la nota aguda. ¡Cuidado á no espifiar!...

A Tarrassa la va donar el Sr. Latorre, representant del Sindicat de Madrid, un home franch, de paraula ruda y que parla sense fer embuts, quan va declarar que 'ls gremis de la Capital d' Espanya varen dir als diputats á Corts:—Si vosaltres no tireu á terra 'ls presupuestos de 'n Villaverde, nosaltres ens sustraurem al pago de las contribuciones. Si vosaltres no feu la revolució en las Corts, la farém nosaltres al carrer.

Aquesta va ser, sens dupte, la nota culminant del meeting tarrassench, que 's veje acullida ab un esclat d' aplausos formidable.

Encare qu' en los discursos successius va ferse cas omís de las manifestacions radicals del síndich dels gremis de Madrid, obehint sens dupte al mateix càlcul de prudencia, que feu que 'ls gremis de Barcelona, colocats en actitud de resistencia passiva, no siguessin invitats al meeting, las paraulas y 'ls propósitos del senyor Latorre s' incrustaren en la conciencia de tots els presents, y 's guanyaren totas las voluntats.

Semblavan dir:—Per aquest camí tart ó d' hora passaréu tots, ó no aniréu en lloch.

Lo día que aixís se fassa, aquell cotxero de que 'ns parlava 'l Sr. Russinyol, y al qual peguem perque 'ns porti al' ahont nosaltres volem, y que no obstant ell s' empenya en conduhirnos ahont vol ell, serà desjedit del pescant á cops de fuet si es necessari.

Y llavors podrém triar cotxero nou, atent ab els que 'l pagan, y digne al mateix temps de la seva confiança.

Perque avuy—ben clar vá dirho 'l Sr. Paraiso—encare que s' accepti 'l nostre plan d' economías, consti que no tenim confiança ab els que han de administrar els interessos públics.

Donchs bé: si ni aquesta confiança existeix ¿qué espera 'l Sr. Paraiso? ¿Queda per ventura cap mes remey qu' enviarlos á dida de una vegada?

P. K.

UN CONTRIBUYENT

(CANSONETA)

¡Fills de Deu! ¡Y cómo se 'ns posan los señores ministeriales al veure la marejada que contra ells s' está aixecant! Que protestém sense solta, que som uns mals ciutadans, que no gastém patriotisme, que no tenim dignitat... Es la costum dels que manan: en no deixantnos pelar, ja 'ns tractan pitjor que gossos y 'ns retiran l' amistat.

Sort que jo al sentirlos rich y penso:—¡Bah! Passi lo que passi, jo no vull pagá.

Si acudiu en tó de súplica demanant per caritat que us rebaixin els impostos, ni us escoltan ni 'n fan cas. Si us atreviu á fer l' home y cridén y parléu clar, us motejan de facciosos y us diuhen mil disbarats. Péls fulanos que gobernan, lo gran qué es que cayguin rals. ¿Afluixéu? Sou uns noys macos. ¿No afluixéu? Sou uns bergants. ¡Que vajin fent broma! Per mí no 's perdrá. ¡No hi ha res tan fácil com el no pagá!

El problema es senzillissim. Nosaltres ¿qué hem demanat? Que 's fassin economías d' una manera formal. El govern, del tot, no 's nega; pero en lloch de di: 'S farán,

ens diu que la cosa es grave,
que aixó s' ha de meditar,
que quan las Corts se reunixin,
que potsé á principis d' any,
que ara li están fent el manech,
que xirivias, que naps...

Sentint tals excusas
¿qué hem de fé? Es ben clá:
no hi ha res tan cómodo
com el no pagá.

Els creyan que ab dos telégramas
confusament redactats
deixariam que 'ns possessin
altra vegada 'l morral.
¡Cá barret! De las promesas
ja fa temps que no 'n fem cas:
els negocis ab ministres
tenen de ferse al contat.
Es en vá que s' escarrassin
mirant si ab medis extrany
poden lograr desunirnos:
¡estém lligats ab bon llás!

Que cantin, que cantin;
ja poden cantá:
no hi ha res tan práctic
com el no pagá.

¿Qué pot passá, al cap y al últim?
¿Que 'l govern, dese-perat,
ens vingui á fer la forsosa
y comensi á trabá embarchs?
¡No li arrendo la ganancia
si no m'ira d' inventar
una máquina qu' embargui
cent botigas cada quart!...
Fer la pó á quatre pipiolis
es molt fácil, si vé 'l cas,
pero ferla á deu mil pobles,
¡no 'n dóna poch de treball!...

¡Que rodi la bola!
Lo camí es molt pla:
quan un diu: No pago,
ives qui 'l fa pagá!

C. GUMÀ.

LAS RATAS Y 'L RUCH

Ab aquest titul publica *El Motin* un article molt graciós,
que diu aixís:

«Sempre 'ls neos son terribles; pero sobre tot quan se las vo-
len apostar de sabís.

«Un tal Josep Maria Bueno Pardo (a *Nautilus*, predicador
famós entre 'ls gamarussos que admiran á tots els que desbar-
raran, ha publicat en lo *Defensor de Granada* un article fent 'l
apologia dels gats, y dihent entre otras bestiesas aquesta que
copio textualment:

«Aixó d' exterminar á las ratas se 'ns figura una utopia com
un' altra qualsevol: se 'n matan mil y 'n naixen deu mil. La
seva fecunditat es espantosa. La femella no necessita mascle

pera ferse embarassada. Concebeix sens més que llepar algu-
nas sustancias, especialment la sal comú.

(Y viva la sal dels capellans que saben unas cosas tan estu-
pendas)

«Per autopsias que s' han practicat en ratas próximas á pa-
rir (continúa dihent el mossén, autor del article) s' ha sapigut
que 'ls fetos á la seva vegada ja havian concebut avans de
nàixer. En lo moment de concebirse s' havian fet mares. De
manera que una rata sol portar en lo seu ventre, á un mateix
temps, á la seva filla, á la seva neta, y probablement á la se-
va besneta»

Fins aquí el capellá que ha fet sobre las ratas un estudi tan
primorós, que bé mereix la borla de Doctor en Ratologia. Ara
veurán com *El Motin* li mesura las castanyas.

«Ja sé jo perque diu aixó 'l Reverend granadí: ho diu per
creure que las ratas son com las majordonas, las quals vomitan
sense mascle (está averiguat per numerosas experiencias y
fondos estudis fets per capelláns de corda, que las tals se-
nyoras quedan en estat interessant, llepant—¡ex, quin fástich!
—greixosos solideus). Si: y es per aixó que atribueix la mateixa
virtut á las ratas»

«Lo que sens dupte ignora, perque sino ho haguera dit, es
que á las burras las hi succebeix lo propi que á las ratas; y
que fá anys (un menos próximament dels que te ell) que una
burra 's dedicá á llepar un suro, y á tant felis casualitat se de-
gugé la vinguda al mon de Mossén *Nautilus*.

«El qual bé s' haurá pogut convéncer per aquesta cita que
també á n' als lliberals se 'ns alcansa alguna cosa de la ver-
dadera ciencia, per més que ho ocultém per modestia fins que
se 'ns presenta una ocasió oportuna com la present»

ANRESA sostenia un Institut de se-
gona ensenyansa, quals professors
no vestían sotana ni portavan barret
de teula. En una nació com la nos-
tra que té entregada l' ensenyansa
de la joventut als elements clericals,
l' Institut de Manresa era una hon-
rosa excepció.

Sens dupte, per aquest sol motiu, l' acapellanat Pi-
dal ha pegat una bufada y ha apagat aquest llum de
ilustració. A tal cosa equival l' ordre que ha donat pro-
hibint al Institut manresá l' obertura de matrículas, en
tant que 'l Concell de Instrucció pública resol lo ne-
cessari. Naturalment: ell ja sab que quan lo Concell
haja resolt, haurá ja passat l' época de las matrículas,
y la vida de l' Institut s' haurá escolat per la ferida
traidora, jesuítica, que se li ha inferit.

En Durán y Bas, lo catalanista diputat per Manresa
y tota la faramalla nea están d' enhorabona.

¡Sempre ha de ser pels burros una gran satisfacció
poder fer servir impunement las potas de darrera!

Pero ja vindrá l' hora en que sentirán xiular lo fuet
que 'ls ha de posar las gambas á rotllo. Vaya si vin-
drá: ¡Y si n' hem de veure llavoras de sotanas arre-
mengadas!...

¡Grata noticia! Dreyfus, el mártir de l'isla del Dia-
ble, el dos cops condemnat pels Concells de Guerra
francesos, ha sigut posat en llibertat.

¿Qué significa aixó?
Significa que las infamias no poden ser eternas y
que tart ó aviat la rahó y la justicia s' obran pas y fan
son camí.

Primer la llibertat de 'n Dreyfus; després vindrá la
seva rehabilitació. Poch á poch se va lluny.

La República francesa está d' enhorabona. LA CAM-
PANA se 'n felicita y toca á festa.

Avís á las familias, que encare poden disposar de
trescents duros.

Fins á últims del present mes hi ha temps pera re-
dimirse del servey militar.

Per aixó, per fer una nova escurada, en lloch dels 25
ó 30 mil homes qu' eran tots els que 's necessitavan
pera cubrir baixas, el devot Polavieja n' exigeix 60 mil.
Y es qu' ell ho vol tot: *quintos y quartos*.

Los diners dels que 'n tenen y la sanch dels que no
poden pagar: aixó es lo que busca.

Y contant ja per endavant ab las baixas dels que 's
redimirán, ha carregat la ma sobre 'ls infelissos que no
podrán redimirse, molts dels quals s' escaparian, si to-
thom á qui li toqués, anés al servey.

Cada any se repeteix la mateixa infamia, y fins sem-
bla mentida que 'l país la toleri, donant probas de una
paciencia verdaderament inagotable.

Lo deber de servir á la patria s' ha misticat de tal
manera que ha vingut á convertirse en la mes odiosa é
injusta de las contribucions.

Ab l' estat de siti en vigor ha de ser mes fácil cobrar
los tributs als gremis recalcitrants.

Aixís el que atraca al transeunt al crit de *diners ó
la vida*, assegura 'l cop, si sab escullir bé 'l terreno,
privant de tota assistencia á la seva víctima.

L' actiu ferma y enérgica dels gremis de Barcelo-
na va prenent peu de mica en mica. Es alló del adagi
italiá: *Pian piano si va lontano*.

A Zaragoza s' han fet traballs pera seguir la moda
barcelonina: á Valencia també y á Palm de Mallorca
igual.

Els de Madrid están també resoltos, si hem de creure
las declaracions terminants que va fer en lo *meeting*
de Tarrassa 'l síndich Sr. Latorre.

FENT ECONOMÍAS

SILVELA:—¿Per hónt comenso á tallar?

Tots:—Mentres no 'm toqui 'l tros meu, talli per allí hont vulgui.

La màquina pneumàtica funciona sense parar: l'ayre's va enrànt, y prompte, molt prompte 'ls que tot s'ho volian menjar, moriran ofegats per falta d'ayre.

No-está en lo cert *El Imparcial* quan diu que Barcelona és rica a costa de las demés provincias.

No: Barcelona es rica perque treballa.

Fa obra anti-patriòtica *El Imparcial*, quan tracta de fer a Barcelona objecte de l'animadversió de las demés provincias. Mes acertadament obraria si las hi digués:—Imiteu a Barcelona, exploteu ab afany vostras riquesas naturals, y Espanya quedarà regenerada.

Sobre tot, si al mateix temps que poseu las mans a l'ayna, poseu com Barcelona la proa contra 'ls mals governs.

Una frase de 'n Romero Robledo, en los Jochs Florals de Ronda:

«Es inútil que la rahó y la justicia estigan de part dels pobles oprimits, puig tenen que sucumbir, perque 'l país está colocat en aquest dilema: O sufrir envilit y resignat ó sublevarse.»

Aixís es en efecte, y tothom ho sab. Quan en lo cos humà's forma un abcès, si 's vol evitar que vaja treballant per dintre, es necessari reventarlo.

Agoncillo ho ha dit y ningú fins ara s'ha cuidat de desmentirlo.

Fa temps que 'ls presoners de Filipinas estarian en llibertat; pero 'l govern de 'n Silvela está empenyat en conseguir al mateix temps la llibertat dels frares, y per aixó 'ls tagalos no hi volen passar.

De manera que á causa dels sentiments clericals del govern espanyol, cada un dels pobres presoners de Filipinas se veu obligat á arrastrar una cosa mes feixuga que un grillo y una cadena: se veu obligat á arrastrar á un frare. ¡Y aixó que pesan, pero moltíssim els frares de Filipinas, tant que ab lo seu pes varen ensorrar aquelles islas!

CARTAS DE FORA.—*Ribarroja*.—Desitjant els repatriats solemnizar d'alguna manera l'haver pogut tornar á trepitjar la seva terra, ab motiu de la festa major determinaren celebrar alguns festeigs públics. L'arcalde ls doná permís pera realisar lo seu pensament, y hasta 'ls va oferir galantment la música; pero l'ensotat, á qui encarregaren una missa, no volgué dir-la sino mitjensant el pago de cinch pessetas. Quin desinterés y quin patriotisme, eh?... D'aquesta feta, es probable que 'ls repatriats d'aquest poble, avans de gastarse 'ls diners en certes inutilitats, s'hi pensarán una mica.

Gironella.—Vaja, ja sabem d'ahont provenen totes las maluras que hi ha en aquest poble: de la companyia de zarsueleros aficionados del teatro de la carretera. Aixís al menos va dirho 'l rector, qu' es home que pot estarne enterat. A la quènta 'l fulano está que trina perque mentres á la iglesia no hi va casi ningú, lo teatro está sempre plé de gent. ¡Pobre mossén! ¿No sab com pot arreglarho aixó? Procura que las funcions de la iglesia siguin tan divertidas y alegres com las del teatro, posi l'entrada gratis, y tindrà plé cada dia. ¿Per qué no ho prova?

Mora la Nova.—No 'l tenim poch indignat á mossen Quico, rector actual y ex-sargento de carlistas durant la pasada guerra. Y total ¿per qué? Perque l'Ajuntament, ab molt bon acort, no va á la iglesia á sentir las sevas predicacions. Ha de pensar el respectable ex-sargento que l'Ajuntament té la costum de dormir á casa seva, y com los sermons de vosté no poden sentirse sense dormir, vels'hi aquí explicada la cosa. En quan á alló que va dir de que «si no vé una revolució, estém perduts,» potser si que vindrá; pero no será la qu'ell espera, sino una revolució qu'enviará á passeig á tots els explotadors del poble, portin ó no portin sotana.

Sant Cugat del Vallés.—¡Tira peixet! Ara si que cantarà bé 'l coro d'aquesta localitat! Nada menos que l'altre dia, després d'una missa, ohida ab molt fervor pels coristas, fou solemnement benehit lo pendó que 'ls ha regalat un catalanista catòlich apostòlich y romá. No sabem quina relació pot haverhi entre las benediccions del clero y la música popular; pero siga com vulga, si 'ls coristas de Sant Cugat senten d'aquí endavant que 'ls diuher: *beneyts*, no tenen per qué extranyarsen.

Igalada.—La reaccionaria *Semana* d'aquesta localitat está fora de sí. Tot perque 'l dia 7 del actual en un dels balcons del «Círcul de la Unió Republicana» hi aparegué un triángul rodejat dels tres lemas *Viva la libertad, Paso al progreso y Abajo la reaccion*. Aixó, segons l'oscurantista periòdich, es obra dels masons y resulta un insult á Deu. ¡Pobra *Semana*! ¿Sab quins son los que verdaderament l'insultan? Aquells que per sos fins particulars s'embolean ab la seva capa; aquells que converteixen la religió en un comer escandalós, aquells, en fi, que fingint humilitat y resignació cristiana, no paran de treballar per resucitar lo tribunal de la Inquisició, pera poguer tenir el gustado d'exterminar á tots los que no pensan com ells.

Capsanes.—Alsa, alsa ¡quina manera de descantellar se 'l nostre home negre! Fa poch días va pujar al cubell, y dirigintse á las noyas va dils hi que no anessin ni enrahonesin ab joves lliure-pensadors, perque aquests—deya—no fan altra cosa que buscar á las noyas per deshonrarlas y assessorarlas. Es llástima que 'l tal reverendo estigui tan mal enterat. Los que buscan á las noyas pera fer ab ellas lo qu'ell diu, son certs: fulanos que 's vesteixen pel cap y que pels seus vots están obligats á una castedat absoluta. Y si necessita mes informes, repassi las escandalosas historias d'aquest género que la premsa refereix tot sovint y que tanta feyna solen donar als tribunals de justicia.

LA VISITA A COVADONGA

UAN en Polavieja, cruixit y reventat del viatge y somogut per mil diversas sensacions, arribá á la famosa cova asturiana bressol de la Reconquista, la primera cosa que feu al pendre asiento va ser posarse á dormir.

Y dormir y comensar á somiar va ser lo mateix.

¡Quin somni! Un guerrero cubert de pols y trenyinas, magre, serio y ostentant tots els rasgos fisonòmichs de la

rasa tagala—¡se somian unas rasesas!—va aparéixesseli al davant.

—¡Hola!—fen el de las trenyinas, saludant afectuosament al héroe de Parañaque.—ben vingut sigas á aquestas alturas.

—Gracias—va respondre don Camilo, arreglantse coquetonament el pegat del ull.—¿Qui sou?

—¿No 'm coneixes? En Pelayo.

—¡Cóm! ¿Lo fundador de la...?

—El mateix. Hi sapigut la teva arribada y m'hi dit: Veslo á veure.

—Jo venia á veureus á vos. ¡Quin desitj tenia de conéixeu!

Vos si que sou un gran home, un valent de debó...

—Psé! La veritat es que 'ls que corren ara tot s'ho ben necessitan.

—La vostra empresa es segurament la més heroica que coneix.

—No diré que no fes algo; pero jo, que sé alló com va anar, dech manifestarte que tot l'èxit de la meva tentativa va deures á la casualitat.

—¿Ah sí? No 'n sabia res. Contémbo.

—Cap inconvenient hi tinch—respongué en Pelayo acostant-seli una mica més.—Transportemnos ab l'imaginació á aquella época y comensa á suposarte, que jo, enterat un dia de la invasió y mala conducta dels alarbs, me revésteixo de valor y 'm sublevo al crit d'independencia.

—Démho per suposat.

—Suposat que busco prosséits, organiso la meva gent y 'm dispo a entrar en campanya.

—Perfectament.

—Suposat que 'ls invasors envian un general contra mi, y aquest ab las sevas manyas m'agafa.

—Endavant.

—Y 'm fusella.

—¡Imposible!... En aquella época no s'havia inventat la pólvora.

—¡Miréu l'erudit si 'n sab ja de cosas! Bueno: si no 'm fusella, 'm penja ó 'm talla 'l cap ó 'm fa una picardia pel istil.

—Concedida la picardia.

—Mort en Pelayo, la gent se dispersa, y bona nit viola: aquí s'acaba 'l quènto.

—Pero bé: ¿ahónt es la casualitat que segons vos va donar lloch á la Reconquista?

—¿Encare no la veus? La casualitat de no haverhi cap general que 'm fusellés. Si arriba á trobarsen un, un no més, ¡adiós Reconquista y adiós salvació de la patria!

En Polavieja va bellugar el cap ab ayre incrédul.

—No hi estich conforme.

—¿Per qué? ¿Vols dir que si á mi m'haguessin badat la testa hauria pogut per xó realisar la meva empresa?

—Es clar que no; pero si no 'l haguessiu realisada vos 'l hauria realisada un altre.

—¿T'ho sembla?

—N'estich segur. Quan las grans aspiracions suran en l'atmosfera d'un poble, may falta qui las recull y condensa.

Fusellar ó tallar un cap, ó dos, ó tres, es en aquest cas una crueltat inútil. Lo general que hagués penjat á un Pelayo no hauria pogut evitar que l'endemá se 'n haguessin aixecat vint.

—¿Cóm t'explicas!

—Com s'explicaria qualsevol. La Reconquista havia d'empenders, y á falta d'ell en Pelayo se 'n hauria cuydat en Fruela, ó en Garcia ó 'l gall de la passió.

L'aparegut se quedá un moment pensatiu.

—¿Quina llástima!—va dir després d'una pausa.

—¿Qué?

—Que aquestas ideas no las hagis tingut sempre y á tot arreu.

—¿Quán? ¿Ahónt?

Don Pelayo, accentuant-seli més y més els rasgos tagalos de sa cara angulosa, se 'l mirá fit á fit y va dirli deixant caure solemnement las paraulas:

—A Filipinas, el dia que...

Al arribar aquí D. Camilo 's despertá de sopte y ab l'ull desmesuradament obert va posarse á examinar atentament y de un á un als que 'l rodejavan.

—¿Qué busca?—va preguntarli solícit un de la comitiva.

—No sé!... Juraria que per aquí hi havia d'haver en Rizal...

FANTÀSTICH.

SOLILOQUIS

D'UN CAPELLÀ

¡Valgam el Sagrat Cor! Cóm se desborda,

pels masons atjada, la heretjia!

Ja la fé no 'ns dú á casa las pessetas y hem de fe 'ls rals á forza de mentidas.

Ja hi ha cristiá que 's crema eom un moro si 'ns troba ab sa muller fent pantomima.

Ja sols ingressan lletjas ó beneytas en nostres quadros d'*hicas de Maria*.

¡Aixó no pot durar! Perque las lógias no 'ns prengui de las mans donas y missas entregarem de nou al Sant Ofici tot quan de liberal fassi sospita.

D'UN GENERAL

¡Llamps y trons que trossejin al poble!

¿D'hont ha tret que perque 'm paga un sou

haig de ser defensor de la patria y haig de dar fins la sanch per son nom?

¡No, senyor: mala peste el pudreixi!

Jo hi guanyat, adulant, sou y honors per tornar al imperi del sabre passant sempre per sobre de tot.

Els paisans que treballin y paguin aquest brill qu'escampém pels salons,

y si algun cap cigrany alsa el gallo el cervell á rodá... y s'acabó!

D'UN POLÍTICH

¡Ves quina gent vol ficar basa en el grapeig gubernatiu;

salta taulells, xafa terrossos, fabricantets... y gent així.

¿Qué saben ells de fer tiberis, embrutá lleys, xerrá per sis,

robar millons, tenir *queridas* y protegir parents y amichs?

Els á pagar. Naltres els *sabis* Neckers, Bismarcks y Metternichs,

riure y cobrar. Y al que protesta se l'engarjola y... bona nit.

D'UN JUDGE

No pot ser pas mes injust quin els actes meus critica perque jo en cosas de lleys

no faig més que posar firmas.

Ella reb als litigants, els repassa bé l'hermilla,

y s'emporta la rahó aquell que més rals esquitxa.

Y el que digui qu'aixó es brut y que Themis s'empastifa,

sentirá sobre el seu cap tot el pes de la justicia.

D'UN BURGÉS

No sé per qué no privan á tots aquets papers que predican al poble

ideas disolvents.

L'obré ab pa, céva y aygua ja te prou aliment;

lo gran qué es fé balansos anyals d'un cent per cent.

Serrallo ó bé presiri la fábrica deu ser.

Qui no ho entengui, en Portas li explicarà mes bé.

DEL POBLE

Traballa y súa pels gandulois.

Ten sempre á sobre per darte drop

báculs, espasas, fuets, bastons...

Ja ha arribat l'hora de fé un va-y-tot.

¡Viva la santa Revolució!

...Pro avuy no encare qu'estich mandrós.

M'en vaig á jeure de panxa al sol.

JEPF DE JESPU.

LA GRIADA RESPONDONA

ALS GREMIS BARCELONINS

N mal hora la va pendre el pobre Jan á la Florentina en calitat de gobernanta de la seva casa.

Vivia sol y necessitava una dona que li posés las cosas en ordre, cuidantse de tot, y 'lserli la Florentina ben recomenada y 'l véurela tan seria, tan reflexiva, tant prudent en sa manera de parlar y de

procedir, li bastá per admétrela y depositar en ella tota la seva confiança.

Prompte li entregá las claus, dihentli:

—A vosté 'm confio Florentina: cuidim bé y no se 'n arrepenirá.

El pobre Jan prou volia viure descansat; pero no pogué. Al poch temps notá que la Florentina no era de bon tros lo que semblava, y de dia en dia li aná semblant pitjor.

Mal-endressada, descuidada, y derrotadora, cada dia gastava mes, y 'l pobre Jan cada dia estava mes malament. La casa era u femer, ab pols per tot arreu y terenyinas al sostre. Y quan l'amo mostrava á la minyona tota aquella porqueria, la Florentina, contestava ab molt salero:

—Ja veurá, jo me 'n dono de menos de manejar los espolsadors y l'esterenyador.

Y resultá que de tot se 'n donava de menos.

Se donava de menos de refer lo llit del pobre Jan y de picarli 'ls matalassos y de mudarli 'ls llenzols.

Se donava de menos de fer bugada cada senmana ó cada quinze días.

Se donava de menos de cuydarse dels fogóns y de rentar los plats.

De tot, en fi, se donava de menos, escepció feta de gastar. Tot lo dia demanava diners, que se li fonian desseguida com si tingué las mans foradadas. Prompte las rendas del pobre Jan no bastavan de bon tros pera eubrir els despilfarros de aquella terrible derrotadora.

—Jo no se que te'n fas dels quartos!—exclamava en Jan desesperat.

—Els empleo en lo seu servey—deya ella plantantli cara.—Potser si que vosté voldria viure sense gastar.

—Pero á lo menos podrias donarme comptes—replicava en Jan.

—¡Comptes, comptes!...—murmurava ella.—Altra feyna hi

ACTUALITATS (per J. LLUÍS PELLICER.)

-Puput ¿d' hont vens?
-De Roma.
-¿Qué buscas?
-Corona.

há. Y además ¿será necesario recordarle, que quan vaig entrar á n' aquesta casa, vosté va dir que posava en mi tota la seva confiança?

En Jan, c'omprement al últim que ab aquella xicota no s' hi podia fer carrera, un dia va formalisarse y li va dir:

—Ja veurás Florentina: fins aquí hem arribat. Desde avuy buscat acomodo.

—¿Qué vol dir?

—¿De veras?—va fer ella ab tó burlesch.

—Tant de veras que no 't vull veure aquí á casa meva ni un dia mes.

—Me sembla que s' equivoca. Sr. Joan, Jo aquí vaig venir ab l' intent de ferhi vida y mort, y no me 'n aniré, ni vosté ho consentirá que me 'n vaja, porque jo aquí á casa seva, resignantme á viure ab un home sol hi he sacrificat la meva honra ¿ho té entés? Y si 's creu que, porque soch una dona sola, podré tirar-me al carrer com una perduda, va molt errat. Al bagul tinch una daga per la meva defensa... y creguim Sr. Joan, no vulga estrenarla... Y si la daga no basta, tinch també molt bons costats, que per mi perdrán hasta la vida ¿ho té entés?...

—¿Qué dimoni t' empatollas?—cridá en Joan descarregant un cop de puny sobre la taula —Alsa, tria... ó per la porta ó pel balcó!...

Y cap al balcó anaren amo y criada, mitj á revolcons. Pero un cop la malehida 's trobá allí, llansá un crit de assistencial Y abaix al carrer se presentaren de repent una munió d' homes mal-carats, ab cara de pinxo, empunyant els uns espantosas teyas y alsant altres groixuts garrots, ab borlas negras, com las que figuran en las varas de la justicia.

—Son els meus currutacos—exclamá la Florentina ab aire de triunfo.—¿Vol que 'ls hi digui que pujin?

En Joan se torná groch com la cerna, mes que de por, de rabia.

Tots aquells perularis vivían á las sevas costellas ab los diners que per alimentar los seus vicis els hi donava la malehida Florentina. Tenía rahó aquesta quan gallejava de que tenia bons costats y de que per ella 's farián matar si era precis.

Pero alló era un saqueig organísat en tota regla, y no p' dia continuar de cap manera. Era inútil acudir á la justicia: en aquell poble no hi havia altra justicia que la de aquells galifardeus qu' empunyavan los garrots ab borlas; com no hi havia altra forsa que la dels pinxos de la teya, y á uns y altres se 'ls havia fet seus la Florentina.

Aixís es que després de reflexionarho molt va decidir-se á posar fi per medi de la fam á aquell vergonyós estat de cosas. Y tal dit tal fet. Cridá á un manyá y feu reforsar los panys de tots els mobles y de tots els departaments de la casa, en especial del rebost Y quan l' endemá la Florentina li demaná diners per anar á la plassa, en Jan li respongué:

—No n' hi ha de fets.

L' endemá igual, y al següent dia lo mateix. A casa de 'n Jan no 's menjava, ni 's menjaria may mes, mentres la Florentina no 's resolgués á tocar pipa. Ell ray ja hi estava avesat á viure poch menos que del aire del cel. Ella, en cambi, feya uns badalls qu' esparveravan y al cap de dos dias tenia un defalliment que casi no podia tenirse dreta.

Lo mateix succehia ab los pinxos que ab tantas agallas fins alashoras l' havían apoyada. Sense 'ls seus diners no menjavan, estavan débils, ullerosos y mústichs. Semblavan repariats: el garrot els queya de las mans y ni esma tenian per obrir els escura-dents.

Al quint dia la Florentina, se presentava tota mústega al seu amo, dibentli:

—Sr. Joan: fassi 'l favor de obrirme la porta del pis, que me 'n vull anar.

Y ell desde dalt de l' escala la veyá baixar els grahons, fortament arrapada á la barana per no caure, y tornantse'n tot content á Jintre, deya:

—May mes donas governants, que son malas puas. Y en lo successiu tindré ben present lo que diu el refrá: «Si vols estar ben servit, feste tú mateix el llit»

P. DEL O.

LO DIT Á LA LLAGA

La veritat es com el foch, del qual se diu que per fondo que 's fassi 'l fum sempre respira.

Se publica aquí á Espanya una revista católica titulada *El Urbión*: capellans son els que l' escriuhen, capellans que se 'n venen cap aquí, es á dir: cap al camp de la rahó ahont floreix lo lliure-pensament, donant mostrás en sos judicis de una gran sinceritat.

O sino judiquin vostés mateixos per la mostra.

«Escolto incessant clamoreig de: «Abaix els capellans! ¡Morin los frares! ¡Abaix els jesuitas! Molts de nosaltres se consolan creyent que aquests son els crits del mon enemich de Cristo, y que per lo tant nosaltres som els que seguim las petjadas del Mestre divi.

«Mes será cert que siguem tan ditxosos? Ah, no! Per desgracia no es vritat sino ilusió fementida de la nostra vanitat y superbia.

«Germans meus en Cristo, regulars y seglars: el que vulga sentir qu' escolti: pero jo us dich que no es pas el mon el que 'ns persegueix, sino altres. No, avuy no 's crida: «¡Cristians á las ferás,» sino un' altra cosa. Fixeus'hi bé, germans meus, en la diferencia d' aqueixos crits.

«Los que perseguiren á Jesucrist eran los grans; á nosaltres ens perseguixen los petits; á n' ell el perseguiren los reys, los jutjes, los ríchs y 'ls rabins, en nom de la injusticia; á nosaltres ens perseguixen el poble en nom de la justicia.

«A Jesucrist el perseguiren porque no l' coneixían; á nosaltres ens perseguixen porque 'ns coneixen massa: tots els que defensaren á Cristo están contra de nosaltres; tots els qu' estigueren en contra d' Ell, ens defensen y patrocinan.

«No 'ns fem ilusions: ens perseguixen els hipócritas per ser cristians, ó 'ns perseguixen els cristians per ser hipócritas.»

Aixís parla *El Urbión*, revista redactada per capellans que ja 's comensan á donar vergonya de serho.

Nosaltres no fem més que copiarho. Que corri!

J.

DESPRÉS DEL ESTIU

RIMERA reunió dels ministries.

SILVELA:—Vaja, gracias á Deu que 'ns trobém altra vegada junts. Ara podrém parlar de las nostras cosas. Perque suposo que tots vostés vindrán carregats d' impresions frescas.

VILLAVEDE:—Jo sí. Es molt fresch aquell Zaldivar. Diuhen de Biarritz...

¡Romansos!

DURÁN Y BAS:—¡Vaya una manera de parlar un ministre!

¡Romansos!

VILLAVEDE:—No 'n fassi cabal: es un recort del toros de Bilbao. En aquells lloch no s' hi aprén may res de bo.

POLAVIEJA:—¡Ah sí! Díu que van ser unas corridas superbas.

VILLAVEDE:—De búten!... ¿Per qué no hi venia?

POLAVIEJA:—Cá! Las meas eran millors: corridas de xampany, ¡figuris!

SILVELA:—Ja ho sé, ja, calaverón, que n' ha fet á l' alsada d' un campanar. ¿A quants tiberis ha assistit durant el seu estiuheig?

POLAVIEJA:—Aquí 'ls duch apuntats. Miri, vintidós.

SILVELA:—¿Y no li han fet mal? Se deu haver purgat ab frequencia.

POLAVIEJA:—Vintiquatre cops: un després de cada ápat, un lo dia avants de marxar y un altre lo del regrés. Ja veurá: d' un general ben conservat diuhen que n' hi ha per anys.

SILVELA:—Y vosté, senyor Durán y Bas ¿qué 'ns conta de bo?

DURÁN Y BAS:—Jo sí que, pobre de mi!... Vaig anar á Caldas á pendre las ayguas, vaig estar un dia á Barcelona... y aquí tenen condensadas las meas aventuras. A la meva edat no m' convé embarcarme.

GÓMEZ IMAZ:—Ja fa bé. No s' embarqui per res del món. Jo soch ministre de Marina, y en parlantme del mar ja m' trobo malament.

SILVELA:—¡Exageracions!...

GÓMEZ IMAZ:—¿Cóm exageracions? ¿Que vol dir que 'l mar no es un element temible? Veji 'l *Reina Regente*, veji en Villamil, veji en Lazaga...

SILVELA:—Donchsjo en las meas excursionetas pel Nort m' hi embarcat alguns cops, y no m' ha passat res de particular.

VILLAVEDE:—Casi casi més perillós es anar en carril.

DATO:—¡Fugi! Si aixó fos perillós, en Silvela y jo, y hasta vosté mateix, ja qui sab ahont seriam. Mirin que n' hem fet d' anadas y vingudas aquets estiu!...

POLAVIEJA:—El pais paga, y quan l' ocasió passa diu que s' ha de aprofitar.

VILLAVEDE:—Lo qu' es jo l' he aprofitada de veras. Las xerínolas qu' hem armat á Zaldivar no tenen fi ni compte.

SILVELA:—¿Y jo? Devegadas procurava fé 'l serio per no comprometre la dignitat del cárrech; pero també, també m' he hi divertit á la meva manera. Partidas de camp, passeigs en barca, concerts, balls, recepcions, grans banquetes... de tot hi ha hagut en la vinya florentina.

DURÁN Y BAS:—Oh! Si d' aquestas cosas ne diuhen divertir-se també m' hi divertit jo. Particularment recepcions, n' hi donat á dotzenas. Durant el temps que vaig ser á Caldas cada dia rebia als guarda boscos de la comarca y als vicaris de las parroquias vehinas.

EL NINOT DE SEMPRE

Un súbdit del *Senyor R...* en traje de campanya.

DATO:—Modestia apart, un servidor, tocant á diversions, no té per qué caixarse. Els juro que aquests mesos de calor els he aprofitat bé.

POLAVIEJA:—Dich lo mateix.

VILLAVEDE:—Idem de idem.

GÓMEZ IMAZ:—Faig quatre.

DURÁN Y BAS:—Amunt: jo faig cinch.

SILVELA:—En Pidal, encare qu' es fora, sé que fa sis, y com jo, mal m' está 'l dirho, puch dignament fet set, vels'hi aquí que tots quedem á la mateixa altura. Ara, una pregunteta: ¿qué s' ha fet de tot lo altre?

POLAVIEJA:—Jo res.

VILLAVEDE:—Ni jo.

DATO:—Jo tampoch.

DURÁN Y BAS:—Jo menos.

SILVELA:—¡Bravo! D' aixó se 'n diu entendreho. Hem passat l' estiu bé. ¿Qué 'ns toca fer ara?

TOTS (a coro):—Mirar si passém l' hivern de la mateixa manera.

F.

IHERMÓS ESPECTACLEI

Fa mitj mes que va tancar-se lo gran Congrés de la pau, hont inglesos, y francesos, y russos y americans

van entoná un hermosíssim himne á la fraternitat, y ja tenim á Inglaterra á punt d' invadí l' Transval, perque diu que allí no volen qu' ella hi talli 'l bacallá.

Y donchs ¿y aquells grans discursos? ¿Y aquells cántichs á la pau?

¿Y aquell di en set ó vuyt llenguas que 'ls homes tots som germans y qu' es una tonteria

surtir dos pobles al camp per si aquest bossi de terra es d' en Pere ó es d' en Pau?

¿No van quedá en que si un dia hi havia algún entrebanch entre dos nacions, en compte de renyi y badarse 'l cap, se faria un arbitratje per resoldre sense sanch la questió?

Ja ho diu el ditxo: més prompte queda atrapat un embustero que un coix.

Aquell Congrés de la pau va ser sóls una maniobra per veure si algun babau feya cas de las paraulas dels pobles civilisats y entregava la seva eyna.

Com aixó no 's va lograr, pues allí, qui més qui menos, sabia que 'l seu company si podia desplumarlo no 's faria 'l desmenjat, va acabar-se la comedia, van anársen á n' ninar, y als cinch minuts de sé á casa ja cap dels representants recordava ni una sílaba dels discursos pronunciatos á favor del arbitratje y en elogi de la pau.

El Transval es una vinya y l' inglés la vol bremar.

¿Qué li importan els principis, ni 'l dret internacional, ni la llei, ni la vergonya ni res?... ¿Es débil? Donchs au, á declararli la guerra, á passá alló á foch y á sanch y jarriba' campi qui pugui.

El dret, las lleys, los tractats s' han fet sóls pels poderosos: pels petits l' únich que hi há es el dret de rebre llenya y la llei del palo-sant.

Sigui com vulgui, si al últim la guerra arriba á estallar y la soberbia Inglaterra se tira sobre el Transval, esperém que 'ls senyors yankis, tan nobles, (¡etxém!) tan braus, (¡etxém!) tan bons per dá apoyo als pobles atropellats, repetint lo que allá á Cuba van aná á fer temps atrás correrán tots el sur d' Africa á treure al pobre Transval de las grasas verinosas dels vells piratas del mar.

Ho esperém, nebots digníssims del respectable oncle Sam; pero que consti desde are que ho esperém... assentats.

C. Gumá.

C. Gumá.

¡AY QUE VÉ 'L PAPU!

Per pescá 'ls quartos—de la nació
lo gran sistema—lo gran sistema,

per pescá 'ls quartos—de la nació
lo gran sistema—es fer la pó.

QÜESTIONS OBRERAS

EL PARO DELS BLANQUERS

Las freqüents qüestions entre 'l capital y el treball, difícils sempre de resoldre, acaban d' agravarlas molt sovint las pretensions poch meditadas d' una part y l' orgull y exagerada ambició de l' altre. Aixó passa en la lluyta que sostenen treballadors y amos blanquers, de la qual vaig á ocupar-me ab el desitj de ajudar á restablir la pau entre dos elements que haurian d' estar íntimament lligats y no considerarse com antitéticos, y ab la ventatja de poguer tractar ab imparcialitat l' assumpto ja que no soch ni amo ni treballador del ram de curtits.

Entre las bases presentadas pels treballadors als fabricants n' hi ha una que deu completarse pera ser justa y un' altre qu' está del tot fora de rahó. La primera es la qu' es refereix á cobrar per setmanas enteras, cosa molt natural sempre que vagi seguida de la obligació, per part del obrer, de treballar sis dias totas cinquanta dugas setmanas del any. Pot molt ben ser qu' un amo no sigui católich y ningú pot obligarlo á fer festa el dia de Corpus ni el de Nadal; menos pot imposarli aixó a la classe obrera que no ha de tenir en compte per res á la religió. Com es natural aixó no priva que un fabricant católich pugui fer plegar als treballadors el dia que vulgui, mentres per tal motiu no 'ls rebaxi res de la setmanada.

La base que no té defensa es la que pretén que 'ls amos no poden despatxar may á cap treballador, devent, en cas de calma en lo treball, repartir entre sos obrers els jornals que 's pogan fer. Ni haventhi la reciproca, es á dir, obligantse els operaris á no despedir may á sos patrons, podria admetre aquesta condició que vulnera el principi intangible de la llibertat del treball. Si 'ls treballadors pretenen ab aixó evitar que 'ls que mes es distingeixen en la organizació dels elements obrers quedin sense feyna, per lo rancuniosos y venjatius que solen esser els amos, á la seva má tenen el conseguirho en una forma que pot ser el principi de sa emancipació. En lo plá de Barcelona hi han mes de mil obrers empleats en la fabricació de curtits. A una pesseta semanal cada un, poden reunir en tres mesos capital suficient pera tenir una adoberia social hont tinguin feyna la dotzena d' operaris mes significats, que 'ls amos venjatius no vulguin; aqueixa adoberia, que poden anar fomentant després ab la petita quota de dos rals setmanals, podria ser la primera pedra de la emancipació completa dels obrers blanquers. Si molts, individualment á forsa d' economia, han lograt sortir de la condició de mosso y convertirse en amo, llogant primer un parell de clots pera treballar un adop y acabant per tenir fábrica propia, ¿qué no podria fer l' esforços d' una colectivitat ben dirigida?

En lo demés de sas pretensions tenen rahó de sobra els obrers. Nou horas diarias, en un treball pesat com es el de blanquer, son encare massa, y l' hora de menos els dissaptesla necessita el treballador per arreglarse y prepararse pera gosar de l' únich vespre de la setmana que pot dedicar á sas expansions. En quant á la setmanada crech que tindria d' esser, en lo plá de Barcelona, de cinch duros els mossos y dos duros els aprenents, com á mínim.

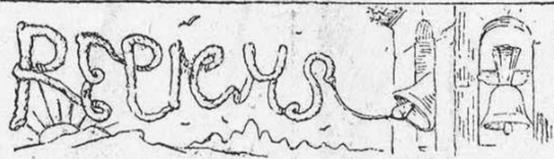
No cal analizar las pretensions dels amos. Ja se sab que, en el fondo, la major part dels fabricants, voldrian que el treballador visqués de miracle y treballés vint horas diarias, perque no veuen ni buscan cap altre manera de fer bons balanços. Lo qu' es reprobable, y fora digne de cástich si las lleys poguessin esgrimirse contra 'ls amos, es que atropellin el dret indiscutible que té l' obrer d' associarse, acordant no pendre cap treballador que pertanyi á la societat d' obrers blanquers. Aixó es senzillament una estupides y un arbitrariedad sols comprensible en uns tipos com els amos blanquers, la major part dels quals son polls reviscolats que, ja se sab, pican mes que 'ls altres.

L' últim punt á tocar en aquesta qüestió dels blanquers es la igualtat de tarifas y condicions que pretenen alguns pera tots els centros productors y qu' es á totas llums inadmissible. A Igualada, per exemple, pot l' obrer treballar un' hora mes al dia y guanyar un duro menos per setmana. Pot treballar mes perque en general te la fábrica a prop de casa, mentres en Barcelona la te casi sempre mes d' un quart lluny; y pot guanyar menos perque las necessitats son á Igualada, com á Valls y com al Ampurdá molt mes petites que á Barcelona.

Aqueixas mellors condicions en la baratura de la má d' obra no significan ventatjas pels fabricants d' aquellas localitats; no fan mes que compensarlos els gastos que 'ls ocasiona el transport dels cuiros desde Barcelona á sas fabricas y l' augment dels ports y mermas en la sortida de la sola.

Molt mes podria dirse respecte al assumpto, pero es jamassa llarch aquest article, que hi escrit perque crech qu' es obligació de tothom preocuparse de las qüestions obreras y ocuparsen públicament, dihent lo que mellor á cada hù li sembli pera contribuir á acabar ab lluytas suicidas de las que directa ó indirectament ne surt tothom perjudicat.

JEPH DE JESPU.

I 'l cabecilla mes crach hauria escrit al álbun de Covadonga lo que hi va escriure 'l general de las ulleras fumadas. La seva filosofia es purament musulmana. Avants, ab la creu de Covadonga varem conquistar un gran imperi perque 'ns ho mereixiam. Avuy hem quedat reduhits á res perque 'ns ho mereixém. Y ara hem de demanar á Deu y á la Verge que 'ns tornin las virtuts necessarias per regenerar á la patria.

La primera virtut que 'l general necessita es la del cumpliment de la seva verdadera vocació. Perque ell no

es un general, sino un frerot, y ja fa molt temps que hauria hagut de penjar á la figuera la casaca dels entorxats.

D' altra manera succehirá sempre com en l' última guerra: ens flarém de la Verge, no correrém, y 'ls protestants dels Estats Units ens clavarán la gran pallissa del sigle.

Però si 'l general de las ulleras fumadas es tan devot com diu y com á tal creu que tot ens ha de venir del Cel, per qué no fa una cosa?

¿Per qué en lloch de voler escorxar als espanyols que 'ns hem quedat ab la pell y 'ls ossos, no demana y espera que cayga dels núvols una pluja de dobles de cinch duros?

Ja tenim proclamat l' estat de siti á la provincia de Vizcaya.

Aixó val tant com dir á Catalunya que posi las sevas barbas en remull.

No hi fa res. Algunas vegadas los governs fan foras de flaqueza, y quan ells posan el país en estat de siti, els pobles posan al país en estat de Revolució.

Fins á cert punt está molt posat en ordre que la major part de las placas del Reinare sigan de llauna.

Aixís tothom podrá dir ab rahó:—¡Mare de Deu, quí na lata!

Ha dit en Silvela que serian castigats durament tots els que fassan propaganda separatista.

Ara sols falta que digui quin cástich donará á tots els mals governs, que fassan, no propaganda, sino obra separadora.

A Artazu (Guipúzcoa) va celebrarse una reunió de 30 ensotanats trabucaires, presidits per un fill del famós Cura Santa Cruz.

Aquest al final podia omplir un calzer á vessar, y dir:

—Reverents companys de glorias y venturas: brindém ab tota efusió per la castedat sacerdotal del meu papá.

S' ha presentat á Madrid una gran invasió de tifus. Cada día 's registran nous cassos y novas defuncions. Ja 'ns contentaríam si 'l tal tifus tingués una mica d' enteniment, y sapigués triar á las sevas victimas. Capassos seriam llavors d' erigirli un monument ab la següent inscripció:

AL TIFUS REGENERADOR
LA NACIÓ ESPANYOLA AGRAHIDA

Y se 'ns figura, que si 'l Tifus no regenera á la Espanya, no la regenerará ningú.

En sous y altras gangas concedidas als amichs y ab l' excusa de fer cara á la peste bubónica, 'l govern porta ja gastat mes de un milió de pessetas.

Aixís la bubónica 's divideix entre 'ls que la temen y 'ls que la explotan.

Pel país que paga es el bu; en cambi pels aixerits que cobran es molt bonica.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Casimir B., Francisquet Serra, Joan Aubert Manent, Vidalel, N. K. de Papanatas, Bianchi, Narcis del Toro, Rosa Serra de M., Un francès per forsa, Pep Poch, Vicens Illa, Armando Messegue, J. G. F., J. B. Andreu, D. V. C., R. Homedes, F. Llois Jové. Pa y Ceba II de Reus, Vina aquí, Jo F. F. y Eduardo Dominguez Roig.—Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciudadans Un gomós, S. Garri, J. Moret de Gracia, Lluís Torné Ribó, Sisket D. Palla, Un tronera tronat, J. Grau Premades, Pare Figarolas, Pepet Panxeta, Casto, Un xinxonet, Joaquim Vives y J. Torrent y M.:—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian aquesta setmana.

Ciudadá Enrich Veios Raifferr: Es molt desgarbada.—Joseph Ribó: No senyor.—Joan Fornells: Donaria tanta feyna l' arreglar-la, qu' equivaldria á ferla nova.—Joan Umbert: Respecto la seva indignació; pero avants de protestar, hem de sapiguer de qué protesta. ¿Que vosté 's diu Joan Umbert y no ha enviat res á LA CAMPANA? Perfectament; pero ¿ab quin dret pot oposarse á que un altre també se 'n digui y 'ns envihi versos que, desgraciadament, no son aprofitables?—Domingo Verdagué: Hauria de modificar l' acentuació del vers 17.—Joseph Bagunyá: Després del vers sisé hi ha una interrupció impossible.—Pau Estruch: Te un caràcter massa local.—Francisco Bassos: Per tan poch versos, l' estribillo es massa llarch.—R. T.: Aprofitarem l' Idealista: l' altra no.—Ernest Padró: Manseja una mica.—Aguileta: Va bé.—A. Deu: Aceptat. Lo dibuix del seu company es lo que no va.—Un gat vell: Tant per sa molta extensio com per tractarse de petitesas purament locals, ens veyém privats de publicar l' article.—Llorens Bonvin: Molt bé.—Bonaventura Raméntol: Recordi qu' en las composicions assonants los versos impars han de quedar lliures.—A. Pallejá: Ara com ara no pensém publicarho, Potser algun dia ho aprofitarem en un' altra forma. De totas maneres, gracias.—Martí S. Vidal: Llástima que 'l desarrollo no estigui á l' altura del pensament.—R. Pallejá Vendrell: ¿Vol creure que no m' acaba d' agradar? Si enviés un' altra cosa.—Chelin: M' es impossible entrar en los detalls que vosté 'm demana. Ni en aquest cas la meva missió es «corretjar al que va errat», ni per ferho tinch temps ni espay. La resposta que puch dar en quatre paraulas may la dono en sis.

Ciudadans Joseph Gorina Roca, Joan Ferrate, J. Conangla Fontanillas, Romualdo Vidal, Jacinto Capdevila y General Gimestá y Punsel.—Rebuts los traballs qu' destinan al Almanach, y moltas gracias.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

LA VEU DEL POBLE (per M. MOLINÉ.)

¡Vatúa l' olla!... ¿Aquesta es la regeneració que 'ns van prometre?